

Nordlandskonferansen 15/1-2019. – Om Fraflytting Kirsten Springer Hasvoll.

- Takk for at jeg fikk komme. Å erstatte en forsker som var forberedt er vanskelig, men en artig utfordring. For en innflytter er det å jobbe med flyttetall en glede. Vi har alle meninger om hvorfor folk flytter. Det er alltid lurt å forholde seg til fakta.
- Tilflyttingsprosjektet (2012-17) hadde fokus på tilflytting fra utlandet, og gikk i den forbindelse tett inn på flyttetall, flytteundersøkelser etc. Og vi har samlet mye data.

Det vi så var relativt klart:

- Tilflytting fra utlandet er det som har sikret befolkningsveksten i Nordland siden 2011, men vi har også betydelig tilflytting fra andre steder i landet, og større enn vi egentlig trodde.
- Problemet er at de flytter fort videre – både innenlandske og utlendinger.
- De som flytter fra Nordland er unge - aldersgruppen 20-40, det vil si de som er i sin mest aktuelle yrkesalder, og ennå viktigere - jfr. Erna, de som føder barn.
- Tilflytterne fra utlandet var unge - 20-40 år
- Hvis en ønsker å gjøre noe med fraflyttingen, ikke bare kose med tall, må detaljene fram – nyansene. Det er store forskjeller mellom regioner og kommuner. Iverksetting av tiltak må være målrettet.

Analysér flytterne

- Vi har derfor fått utarbeidet analyser bygget på SSB's flyttetall om ungdommens (15-40 år) – helt konkret, som deler flytterne inn i 4 kategorier;
- **Bofaste, tilbakeflyttere, fraflyttere** = 100% + tilflyttere, videreflyttere.
- **F.eks. blir 44% av ungdommen i Rana boende** uten noen gang å flytte, mens det i den andre enden bare er 8% av de som gikk ut av ungdomsskolen i Hamarøy som ble boende.
- **Tilbakeflyttere** er de som har vært ute en stund, og vender tilbake, her ligger Vega på topp med 25% og i den andre enden finner vi Leirfjord med 5%. Mrk. at dette er tall som på kommunenivå.
- Og **fracflyttere**, som aldri kommer tilbake toppes av Vevelstad med 75%, mens Værøy og Bodø har færrest – 41%
- Og så har vi **tilflytterne** hvor Nesna ligger på topp (historiske tall) og Beiarn på bunn.
- Og **videreflyttere** hvor Nesna og Bodø er på topp (relative tall) og Vega lavest.

Innflytting og utflytting pr. kommune

- Det flytter veldig mange til Nordland, faktisk over 11.000 pr. år. Problemet er imidlertid at det hvert år flytter nesten like mange fra Nordland – over 10. 000. pr. år
- Fikk ikke tid til å lage dette ordentlig, men her er tallene for de 4 siste årene for alle kommune, og så prøver jeg å synliggjøre det med 6 tilfeldig utvalgte kommuner for å vise at det i tillegg til størrelsen også er store forskjeller: Bodø, Narvik, Vestvågøy, Vågan, Herøy, Nesna

FLYTTING	Totalt 2015-2018		
	Utflytting	Innflytting	Nettoflytting
1804 Bodø	8 729	9 633	904
1805 Narvik	3 383	3 302	-81
1811 Bindal	221	245	24
1812 Sømna	378	380	2
1813 Brønnøy	1 225	1 240	15
1815 Vega	204	226	22
1816 Vevelstad	100	121	21
1818 Herøy	332	405	73
1820 Alstahaug	1 747	1 770	23
1822 Leirfjord	539	624	85
1824 Vefsn	1 909	2 063	154
1825 Grane	191	204	13
1826 Hattfjelldal	504	417	-87
1827 Dønna	235	262	27
1828 Nesna	847	763	-84
1832 Hemnes	750	702	-48
1833 Rana	3 079	3 278	199
1834 Lurøy	341	365	24
1835 Træna	145	121	-24
1836 Rødøy	235	178	-57
1837 Meløy	1 088	952	-136
1838 Gildeskål	506	529	23
1839 Beiarn	166	147	-19
1840 Saltdal	1 215	1 209	-6
1841 Fauske	1 541	1 802	261
1845 Sørfold	350	379	29
1848 Steigen	520	517	-3
1849 Hamarøy	475	490	15
1850 Tysfjord	369	368	-1
1851 Lødingen	726	618	-108
1852 Tjeldsund	272	304	32
1853 Evenes	318	344	26
1854 Ballangen	515	477	-38
1856 Røst	107	75	-32
1857 Værøy	178	149	-29
1859 Flakstad	325	281	-44
1860 Vestvågøy	1 925	2 290	365
1865 Vågan	1 924	2 291	367
1866 Hadsel	1 821	1 782	-39
1867 Bø	475	538	63
1868 Øksnes	865	846	-19
1870 Sortland	1 827	2 002	175
1871 Andøy	1 067	1 014	-53
1874 Moskenes	262	256	-6
18 Nordland	43 931	45 959	2 028

FLYTTING	2015			2018			Totalt 2015-2018		
	<i>Utflytting</i>	<i>Innflytting</i>	<i>Nettoflytting</i>	<i>Utflytting</i>	<i>Innflytting</i>	<i>Nettoflytting</i>	<i>Utflytting</i>	<i>Innflytting</i>	<i>Nettoflytting</i>
1804 Bodø	2 152	2 301	149	2 127	2 496	369	8 729	9 633	904
1805 Narvik	801	961	160	857	744	-113	3 383	3 302	-81
1818 Herøy	85	97	12	90	99	9	332	405	73
1828 Nesna	206	182	-24	224	199	-25	847	763	-84
1837 Meløy	298	265	-33	264	183	-81	1 088	952	-136
1860 Vestvågøy	400	518	118	543	631	88	1 925	2 290	365
1865 Vågan	396	472	76	513	661	148	1 924	2 291	367
18 Nordland	10 540	11 174	634	10 905	11 345	440	43 931	45 959	2 028

Sats på redusert fraflytting

- Mange synes vel at tilflytting og fraflytting er det samme – og samme krefter som ligger bak. Men det er viktige nyanser som vi bl.a. ser av de tallene jeg viste.
- Noen elementer som slår ulikt utpå til og fraflytting:
  - Jobb - helt avgjørende første gangen, kanskje ikke så avgjørende når en flytter videre
  - Familie - viktig både for til- og fraflytting
  - ATTRAKTIVITET, og det er her forskjellen kommer.
    - Attraktiviteten ved et sted ser man ofte først etter en har vært der noen måneder. Da har fine brosjyrer og lovnader bleknet, en er blitt kjent med arbeidsplassen, og realitetene er der.
    - **Hvordan tas folk i mot – på jobb, i lokalsamfunn, på skolen og i fritida? Av naboen?**
    - En samfunnsoppgave å rekruttere nye innbyggere – verken kommunen eller arbeidslivet kan gjøre det alene.

Framtida?

